

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

دانشکده پرستاری مامایی

دفترچه ثبت مهارت‌های بالینی

(*Log Book*)

دانشجویان کارشناسی ناپیوسته مامایی

تهیه کنندگان:

دکتر مرضیه کبودی - اعظم باخته

مستانه کامروامنش - عالمتاج کرمانی

گروه آموزشی مامایی

زمستان ۱۳۹۳

نام و نام خانوادگی دانشجو:

رشته تحصیلی:

مقطع تحصیلی:

شماره دانشجویی:

سال ورود:

اسامی مربیان:

-۱	-۲	-۳
-۴	-۵	-۶
-۷	-۸	-۹

مراکز و بخشهای کارآموزی و کارورزی:

-۱	-۲
-۳	-۴
-۵	-۶
-۷	-۸

بسمه تعالی

مقدمه:

با توجه به نیاز مبرم جامعه به دریافت خدمات بهداشت باروری و گستردگی و لزوم ارائه خدمات این حیطة و نیز نیاز به تربیت نیروی انسانی متعهد، آگاه و متبحر در زمینه ارائه خدمات مادر و کودک در سطوح مختلف پیشگیری لازم است که فراگیران رشته مامایی در کنار کسب اطلاعات بروز و کارآمد براساس آخرین منابع معتبر علمی، تجربیات مفید و عملی در جهت تکمیل این اطلاعات بدست آورند. بی شک در آموزش نوین مامایی، داشتن مجموعه ای از تجارب ارزشمند عملی می تواند شرایطی را فراهم نمایند تا زمینه ای برای آموزش، پژوهش و سایر فعالیتهای آتی ایجاد کند. بیش از ۵۰ درصد از دوره آموزش مامایی در قالب فعالیتهای آموزش بالینی و درمانگاهی است، هدف از تدوین دفترچه ثبت مهارتهای بالینی دانشجویان مامایی این است که دستیابی دانشجویان به اهداف آموزشی و مهارتهای از پیش تدوین شده را از یک اتفاق، به یک جریان منظم و قابل ارزیابی تبدیل نماید.

گروه مامایی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه جهت ارزشیابی تکوینی و مستندسازی فرآیند آموزش اقدام به تدوین دفترچه ثبت مهارتهای بالینی (logbook) نموده است. logbook به عنوان ابزاری برای ثبت تعداد تجارب یادگیری، مستندسازی مراحل یادگیری و ارزیابی کیفیت آموزش بالینی بکار رفته و در یک برنامه آموزشی وظایف مربی و فراگیر را مشخص می کند. به طور کلی با استفاده از این مجموعه کلیه فعالیتهای آموزشی عملی دانشجویان در طول دوره تحصیلی ثبت شده و مورد بررسی قرار می گیرد.

معرفی رشته ، تاریخچه، رسالت و اهداف گروه آموزشی مامایی

تعریف رشته :

رشته مامایی از رشته های مصوب علوم پزشکی است که دانش آموختگان آن در سطح کارشناسی با ارائه خدمات بهداشت باروری و انجام مراقبتهای دوران بارداری ، حین و بعد از زایمان ، انجام مراقبتهای نوزادان و شیرخواران و ارائه آموزش و مشاوره سلامت جنسی و باروری به زنان در حدود وظایف تعیین شده، ترویج زایمان طبیعی و ایمن، تشخیص حالات غیرطبیعی در مادر، جنین یا نوزاد متولد شده، انجام اقدامات اضطراری در حین بارداری یا زایمان و ارجاع به موقع موارد غیرطبیعی، در جهت تامین و ارتقای سلامت مادر و جنین، نوزاد، شیرخوار و کودک تلاشی کنند.

تاریخچه رشته و پیشرفتهای جدید:

براساس مدارک و مستندات باقیمانده از قرن‌ها پیش، هیپوکرات پزشک یونانی، برنامه آموزشی مامایی را در قرن پنجم قبل از میلاد شروع کرد. سرانوس پزشک رومی در قردوم میلادی مشخصات یک مامای خوب را شامل نیاز به تحصیل و دسترسی به دانش مامایی تعیین کرد. او همچنین کتابی را نوشت که تا سال ۱۵۰۰ میلادی مورد استفاده بود و در سال ۱۴۵۲ میلادی آلمان اولین قانون در مورد مامایی در زمینه زایمان زنان را تصویب کرد. در آمریکا در سالهای ۱۹۲۱ تا ۱۹۲۹ آموزش و صدور مجوز کار برای ماماها انجام شد و بتدریج آموزشکده های مامایی تاسیس شد.

تاریخچه رشته مامایی در ایران

در ایران، اولین مدرسه مامایی در سال ۱۲۹۸ در بیمارستان بانوان (زنان) سابق شهر تهران تاسیس شد. پس از گذشت ۱۰ سال اولین آموزشگاه عالی مامایی با دوره ۳ ساله معادل لیسانس بعنوان یکی از شعب مدرسه طب در سال ۱۳۰۸ آغاز بکار کرد. پس از تاسیس دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳ و دانشکده پزشکی آن در سال ۱۳۱۵، بیمارستان زنان به همراه آموزشگاه مامایی آن در سال ۱۳۱۹ ضمیمه دانشکده پزشکی شد، از سال ۱۳۵۴ تا زمان انقلاب اسلامی، دوره های لیسانس در مراکز اصفهان، مشهد، دانشگاه شهید بهشتی (ملی سابق) گسترش یافت. در سالهای قبل از انقلاب علاوه بر لیسانس مامایی در بعضی از مراکز دوره های کاردانی مامایی و معادل لیسانس پرستاری مامایی وجود داشت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و بازگشایی دانشگاهها به دنبال انقلاب فرهنگی دوره های کاردانی مامایی و کارشناسی ناپیوسته و سپس کارشناسی پیوسته مامایی در اکثر استانهای کشور تاسیس شد. همچنین از سال ۱۳۶۴ کارشناسی ارشد مامایی در دانشگاه تربیت مدرس و از سال ۱۳۷۰ در ۸ دانشگاه بزرگ دیگر کشور برقرار گردید. مقطع کارشناسی پیوسته و ناپیوسته در دانشگاه آزاد اسلامی (غیردولتی) نیز موجود است. پذیرش دانشجو در مقطع کاردانی این رشته به دلیل عدم نیاز کشور، از سال ۱۳۵۸ تاکنون متوقف شده است.

تاریخچه و فعالیت گروه مامایی

رشته مامایی از سال ۱۳۵۱ در کرمانشاه تاسیس و با عنوان آموزشگاه عالی پرستاری و مامایی ۲۵ شهریور شروع به فعالیت نمود و در طول این دوره به تربیت ماماها با مدرک کاردانی پرداخته شد. پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی از سال ۱۳۶۶ اولین دوره کارشناسی پیوسته شروع به تحصیل نموده و از همان زمان هم راستا با تربیت کارشناسی پیوسته مامایی دانشجویان ناپیوسته مامایی نیز تربیت شدند. از سال ۱۳۹۲ دانشکده پرستاری مامایی با پذیرش هفت دانشجو به آموزش دانشجویان کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی پرداخت. در حال حاضر این دانشکده دارای ۱۲۷ دانشجوی کارشناسی پیوسته، ۴۲ دانشجوی کارشناسی ناپیوسته و ۲۰ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی می باشد.

ارزشها و باورها:

گروه مامایی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه هم راستا با مامایی مدرن، معتقد است بارداری و زایمان رخداد طبیعی و فیزیولوژیک زندگی است و همچنین پیشگیری بر درمان مقدم است، لذا حفظ شرایط طبیعی برای زن باردار امری

ضروری است و انحراف از حالات طبیعی باید به درستی و به دقت شناسایی و به مسیر طبیعی هدایت شود. برخورداری از مراقبتها و خدمات مطلوب مامایی بدون در نظر گرفتن محل زندگی، نژاد، قوم، سن، فرهنگ، مذهب، اعتقادات سیاسی، وضعیت اقتصادی و موقعیت اجتماعی حق همه اعضای جامعه است. دانش آموخته این دوره مسئولیت دارد استانداردهای بالای خدمات و مراقبتهای مامایی را از طریق آموزش و یادگیری مطلوب دوران تحصیلی، آموزشهای مداوم پس از آن و بکارگیری نتایج تحقیقات، هماهنگ با اهداف کشوری و در محدوده وظایف تدوین شده با رعایت قوانین، اخلاق حرفه ای و عدالت به مددجویان ارائه نماید.

رسالت گروه مامایی:

رسالت این گروه تربیت نیروی انسانی متعهد، آگاه و چیره دست در زمینه سلامت باروری است که خدمات مورد نیاز جامعه را براساس شرح وظایف خویش در سطوح مختلف ارتقاء سلامت، پیشگیری، درمان و بازتوانی بعنوان یک فرد از اعضای تیم سلامت و یا به صورت مستقل به مددجویان ارائه نماید.

چشم انداز مامایی:

دانش آموختگان این رشته، با توجه به فلسفه و رسالت برنامه، ضمن تکمیل پست های مورد نیاز کشور در مراکز بهداشتی درمانی، خدمات مامایی موثر و کارآمد را در بالاترین استانداردهای حرفه ای و تامین رضایتمندی مراجعین و مددجویان ارائه خواهند نمود.

اهداف کلی دوره:

- ارتقاء شاخص های مرتبط با سلامت باروری در جامعه با تاکید بر زنان و کودکان.
- ترویج زایمان طبیعی در کشور

قوانین و مقررات آموزشی

- ساعت کارآموزی در بخش در کشیک های صبح ۷:۳۰ الی ۱۲:۳۰ و در کشیک های عصر از ساعت ۱۳:۳۰ الی ۱۸:۳۰ و در کشیک های شب از ساعت ۱۹:۳۰ الی ۷:۳۰ صبح روز بعد است.
- استفاده از یونیفرم مطابق مقررات دانشکده به صورت روپوش سفید، مقنعه و شلوار مشکی و کفش ساده و در بلوک زایمان مقنعه، مانتو و شلوار سبز با استفاده از کارت شناسایی عکس دار ضروری است.
- کوتاه نگه داشتن ناخن و عدم استفاده از زیور آلات الزامی است.
- اصول اخلاقی و شئون اسلامی در برخورد با بیماران، همراهان آنها، همکاران و کادر آموزشی درمانی رعایت گردد.

- خروج از بیمارستان و یا هر محیط کارآموزی با عناوین پیگیری امور اداری، شرکت در جلسات و.... صرفاً با کسب مجوز از مربی مربوطه امکان پذیر است.
- داشتن غیبت در کارآموزی ها قابل قبول نبوده و در تمامی جلسات حضور دانشجو الزامی است.
- دانشجو حق جابه جاییدر محل کارآموزی را ندارد.
- استفاده از کتابخانه و بخش اینترنت در ارتباط با موضوع کارآموزی بایستی طبق نظر مربی مربوطه انجام گردد.
- رعایت قوانین و مقررات آموزشی در بخش، ارائه تکالیف محوله، شرکت در بحث های گروهی و گزارشهای آموزشی یا درمانی و نیز انجام مراقبتهای بالینی زیر نظر مربی مطابق با اصول علمی فراگرفته و مشارکت فعال در یادگیری همگی در ارزشیابی لحاظ خواهند شد.

** دانشجوی گرامی دفترچه حاضر تحت عنوان Logbook دوره کارآموزی مامایی به منظور ثبت کلیه فعالیت‌های آموزشی-بالینی شما در طول دوره طراحی شده است در پایان دوره اطلاعات موجود در آن جهت ارزشیابی نهایی مورد استفاده قرار می گیرد لذا خواهشمند است در تکمیل آن حداکثر دقت خود را مبذول فرمائید.

نکات قابل توجه:

- از شروع دوره کارآموزی ها تکمیل لاگ بوک الزامی است.
- در تکمیل دفترچه نظم و دقت را در نظر داشته باشید.
- نهایت سعی و تلاش خود را در حفظ و نگهداری آن به عمل آورید.
- کلیه تجارب عملی خود را در لاگ بوک ثبت نمائید.
- در تمام روزهای کارآموزی لاگ بوک را به همراه داشته باشید و در مواقع لزوم اطلاعات لازم را در آن ثبت نمائید.
- در پایان هر فعالیت آموزشی زمان کوتاهی را به تکمیل لاگ بوک در همان محل انجام فعالیت اختصاص دهید.
- پس از تکمیل جداول مربوطه بطور روزانه از مربی خود بخواهید که قسمت مربوطه را تأیید نماید.
- گروه آموزشی مجاز است بنا به تشخیص خود هر زمان که لازم است لاگ بوک را جهت بررسی یا نسخه برداری در اختیار بگیرد.
- پس از اتمام دوره کارآموزی دانشجویان حداکثر تا یک هفته بعد فرصت دارند تکالیف خود را به مربی مربوطه تحویل نمایند در غیر اینصورت در ارزشیابی آنها نمره منفی لحاظ خواهد شد.

➤ محل برگزاری دوره: بخشهای اورژانس، زایمان، پس از زایمان، داخلی جراحی، اتاق عمل، اطفال، رادیولوژی و سونوگرافی، کلینیک زنان، نوزادان طبیعی، واحد مراقبت ویژه اطفال، درمانگاه باروری ناباروری، مراکز آموزشی درمانی دانشگاهی و سایر مراکز غیر دانشگاهی، مرکز پزشکی قانونی و مراکز بهداشتی درمانی شهری می باشد.

نحوه تکمیل Logbook:

مربی محترم لطفا در ستون مورد نظر هر یک از مهارت‌ها براساس معیارهای زیر دانشجو را ارزیابی و سپس توسط امضا تأیید نمائید:

A: انجام فرآیند بطور مستقل

B: کمک در انجام فرآیند

C: مشاهده مهارت خاص